

WINNICA W ZABORZE projekt dyplomowy magisterski na wydziale architektury politechniki warszawskiej_06.2010
autor: mgr. inż. arch Izabela Bartosik_promotor: prof. nzw. dr hab. arch. Ewa Kuryłowicz

WINNICA W ZABORZE. REAKTYWACJA TRADYCJI WINIARSKICH OKOLIC ZIELONEJ GÓRY

Winnica – w kontekście niniejszego opracowania, które ma charakter pracy naukowej - diagnostyczno-prognostycznej – rozumiana jest nie tylko jako budynek, w którym z plonów winorośli produkowane jest wino. Krajobraz okolic Zielonej Góry, w którym powstaje projekt, nasycony jest unikalną tradycją i historią i skłania do szerszego spojrzenia na relacje i uwarunkowania, w jakich zadany temat będzie realizowany. Kontekst lubuskiej wsi: jej krajobraz, zarówno naturalny jak i kulturowy, jego relacje, potrzeby oraz zjawisko powolnego odradzania się zielonogórskiej kultury winiarskiej, tworzą pole do szerokiego dialogu, którego celem jest odnalezienie niezbędnych do projektu odpowiedzi. Dialogu pomiędzy krajobrazem a człowiekiem, tradycją a współczesnością, użytkownikiem a odwiedzającym. Między tym co miejscowe, unikalne a powszechnymi standardami, kontrastem a analogią, koniecznością a oczekiwaniem. Pomiedzy winiarstwem i architekturą.

Budynek dla wina – przetwórnia winogron, plonów ziemi – jest tematem, który niejako implikuje konieczność zgłębienia lokalnych uwarunkowań. Od jakości podłoża, klimatu i ukształtowania terenu zależy jakość owoców, te same czynniki decydują czy sytuowanie winnicy w danym miejscu ma sens. Silna zależność od naturalnych walorów lokalizacji powinna znaleźć odzwierciedlenie także w budynku – jego formie, planowaniu układu funkcjonalnego – tak, by był on nie tylko oprawą dla zachodzących w jego wnętrzu działań, ale też ich ilustracją. Architektura jest w tym wypadku kształtowana przez kontekst i jego uwarunkowania, będąc jednocześnie odpowiedzią na pytania powstałe w procesie analizy miejsca i „opowieścią” o procesie wytwarzania wina.

Nie bez znaczenia w tym wypadku jest zmiana, jaka dokonała się w ostatnim czasie w tempie życia ludzi, ich potrzebach. W odpowiedzi na ten postulat celem projektu stało się zapewnienie nie tylko funkcjonalnej przestrzeni produkcyjnej, odpowiadającej nowoczesnym standardom, ale również infrastruktury dla gości, która poprzez atrakcyjną formę przyciągnie ich uwagę i zapewni maksimum komfortu użytkowania. Ważne stało się także podkreślenie atmosfery, jaka towarzyszy degustacji trunków, a tym samym wzmocnienie wrażeń zmysłowych.

Trzeci trzon idei projektu jest związany z częścią teoretyczną pracy - zagadnieniem krytycznego regionalizmu, a dokładniej ze znalezieniem autorskiej odpowiedzi na pytanie postawione przez francuskiego filozofa, Paula Ricoeura: „jak stać się nowoczesnym i równocześnie powrócić do źródeł?”. W nasyconej tradycją winiarską okolicy Zielonej Góry, takie rozważanie jest nie tylko potrzebne, ale wręcz konieczne.

Zamysłem autorki było stworzenie budynku odpowiadającego tym wszystkim postulatom: „wyczytanego” z otoczenia, ilustrującego proces winifikacji, nawiązującego do tradycji ale też całkowicie nowoczesnego. Przede wszystkim jednak przeznaczonego dla ludzi - użytkowników, mającego spełnić ich potrzeby, sprostać wymaganiom, zaspokoić ciekawość.

Obrazowo ideę projektu można porównać do zszywania pojedynczych fragmentów, które jedynie po połączeniu w całość nabierają nowego znaczenia, nie tracąc jednocześnie pierwotnego charakteru. Symboliczną całością ma być nowy budynek winnicy, a jej składowymi wszystkie punkty poniższej pracy.